

בראשית נ כד-כו

וַיּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וַאלהִים פָּלִד יִפְלְד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן הָאֶרֶץ הַזּאֹת אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָאַבְרָהָם לִיִצְחָק וּלְיִעֲלָב: וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַאמֹר פָּלְד יִפְּלְד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלָתֶם אֶת עַצְמֹתֵי מָזֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בַּאַרוֹן בִּמִצְרַיִם:

Genesis 50:24-26

Joseph said to his brothers: I am dying, but God will remember, surely remember you He will bring you up from this land to the land about which he swore to Abraham, to Isaac, and to Jacob. Joseph had the Children of Israel swear, saying: When God remembers, surely remembers you, bring my bones up from here! So Joseph died, being a hundred and ten years old; and they embalmed him, and he was placed in a coffin in Egypt.

שמות יג יז–כ

וְיָהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱ-לֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קֵרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנְּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיִמָה: וַיַּפַב אֱלֹהִים אֶת־הַעָּם דְּרֶךְ הַמִּדְבָּר אֵלְהִים פֶּן־יִנְּחֵם הָעָם בָּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרִיִם: וַיִּקַח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְּׁבֵּע יִם־סוּף וַחְמֵשִׁים עָלוּ בְנִי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּקְבָּר מָשֶׁרִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּלְד יִפְלִד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: וַיְּסְעוּ מִפְּרֵב בְּקְצֵה הַמְּדְבֵּר:

Exodus 13: 17-20

And it came to pass, when Pharaoh had let the people go, that God led them not through the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, Lest perhaps the people repent when they see war, and they return to Egypt:But God led the people around, through the way of the wilderness of the Red Sea; and the people of Israel went up armed out of the land of Egypt:And Moses took the bones of Joseph with him; for he had solemnly sworn the people of Israel, saying, God will surely visit you; and you shall carry up my bones from here with you:And they took their journey from Succoth, and encamped in Etham, in the edge of the wilderness:

יהושע פרק כד לא-לב

וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְלֹּנָק כֹּל יָמֵי יְהוֹשֵׁעַ וְכֹל יָמֵי הַזְּקַנִים אֲשֶׁר הָאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֵׁעַ וַאֲשֶׁר יָדְעוּ אֵת כָּל־מַעֲשֹׁה יְלֹנָק אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׁרָאֵל: וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־הָעֵלוּ בְנִי־יִשְׂרָאֵל מִמּצְרַיִם קַבְרוּ בִשְׁכֶם בְּחֶלְקת הַשֶּׁדָה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲלְב מֵאֵת בְּנֵי־חָמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם בְּמֵאָה קִשִּׁיטָה וַיִּהִיוּ לִבְנִי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה:

Joshua 24:31-32

And Israel served the Eternal all the days of Joshua, and all the days of the elders who outlived Joshua, and who had known all the works of the Eternal, that He had done for Israel. And the bones of Joseph, which the people of Israel brought out of Egypt, they buried in Shechem, in a parcel of ground which Jacob bought from the sons of Hamor the father of Shechem for a hundred pieces of silver; and it became the inheritance of the sons of Joseph.

מכילתא דרבי ישמעאל בשלח - מסכתא דויהי פתיחתא

ויקח משה את עצמות יוסף עמו, להודיע חכמתו וחסידותו של משה שכל ישראל עוסקין בבזה ומשה עוסק במצות עצמות יוסף עליו הכתוב אומר חכם לב יקח מצות ואויל שפתים ילבט (משלי י ח) ומשה מהיכן היה יודע היכן היה קבור יוסף אמרו סרח בת אשר נשתיירה מאותו הדור והיא הראתה למשה קבר יוסף אמרה לו במקום הזה שמוהו עשו לו מצרים ארון של מתכת ושקעוהו בתוך נילוס בא ועמד על נילוס נטל צרור וזרק לתוכו וזעק ואמר יוסף יוסף הגיעה השבועה שנשבע הב"ה לאברהם אבינו שהוא גואל את בניו תן כבוד לה' אלהי ישראל ואל תעכב את גאולתך כי בגללך אנו מעוכבים ואם לאו נקיים אנחנו משבועתך, מיד צף ארונו של יוסף ונטלו משה ואל תתמה בדבר הזה הרי הוא אומר ויהי האחד מפיל הקורה והברזל נפל למים ויצעק ויאמר אהה י"י והוא שאול (מ"ב =מלכים ב'= ו ה) והרי דברים קל וחומר ומה אלישע תלמידו של אליהו הציף הברזל ק"ו למשה רבו של אליהו. רבי נתן אומר בקיפוסולין של מצרים היה קבור יוסף ללמדך שבמדה שהאדם מודד בה מודדים לו. מרים המתינה למשה שעה אחת שנא' ותתצב אחותו מרחוק לדעה (שמות ב ד) והמקום עכב לה במדבר הארון והשכינה והכהנים והלוים וכל ישראל שבעת ימים עם ענני כבוד שנא' והעם לא נסע עד האסף מרים (במדבר יב טו). יוסף זכה לקבור את אביו שאין באחיו גדול ממנו שנאמר ויעל יוסף לקבור את אביו וגו' ויעל עמו גם רכב גם פרשים (בראשית נ ז, ט). מי לנו גדול כיוסף שלא נתעסק בו אלא משה, משה נתעסק בעצמות יוסף שאין בישראל גדול ממנו שנא' ויקח משה את עצמות יוסף עמו מי לנו גדול כמשה שעם אלא עוד אלא שנינה שנא' ויקבור אותו בגיא (דברים לד ו) ולא עוד אלא שעם יעקב עלו עבדי פרעה וזקני ביתו שנא' ויעלו אתו כל עבדי פרעה וזקני ביתו (בראשית נ ז) ועם יוסף עלו הארון והשכינה והכהנים והלוים וכל ישראל ושבעה ענני כבוד **ולא עוד** אלא שהיה מהלך ארונו של יוסף עם ארון חי העולמים והיו עוברים ושבים אומרים מה טיבן של שני ארונות הללו והם אומרים להם זה ארונו של מת וזה ארונו של חי העולמים ואומרים להם מה טיבו של מת להלוך עם ארון חי העולמים ואומרים להם המונח בארון זה קיים מה שכתוב במונח בארון זה. במונח בארון זה כתיב אנכי ה' אלהיך (שמות כ ב) וביוסף כתיב התחת אלהים אני (בראשית נ יט), במונח בארון זה כתיב לא יהיה לך אלהים אחרים וביוסף כתיב את האלהים אני ירא (שם /בראשית/ מב יח) כתיב לא תשא וביוסף כתיב חי פרעה (שם /בראשית/ מב טו)...

And Moses Took the Bones of Joseph with Him. This proclaims the wisdom and the piety of Moses. For all Israel were busy with the booty while Moses busied himself with the duty of looking after the bones of Joseph. Of him Scripture says: "The wise in heart takes on duties" (Prov. 10.8). But how did Moses know where Joseph was buried? It is told that Serah, the daughter of Asher, survived from that generation and she showed Moses the grave of Joseph. She said to him: The Egyptians put him into a metal coffin which they sunk in the Nile. So Moses went and stood by the Nile. He took a table of gold on which he engraved the Tetragrammaton, and throwing it into the Nile, he cried out and said: "Joseph son of Jacob! The oath to redeem his children, which God swore to our father Abraham, has reached its fulfillment. If you come up, well and good. But if not, we shall be guiltless of your oath." Immediately Joseph's coffin came to the surface, and Moses took it. And you need not be surprised at this. Behold it says: "But as one was felling a beam . . . and the man of God said: 'Where fell it' "? etc. (II Kings 6.5–6). Now, to apply the method of *Kal vahomer*, if Elisha, the disciple of Elijah, could make the iron come to the surface, how much more could Moses, the master of Elijah, do it! R. Nathan says: They had buried him in the capitol of Egypt in the mausoleum of the kings, as it is said: "And they embalmed him, and he was put in a coffin in Egypt" (Gen. 50.26). And how did Moses know which was

Joseph's coffin? Moses went and stood among the coffins. He cried out and said: "Joseph, Joseph! The oath to redeem his children which God has sworn to our father Abraham has reached its fulfillment," etc. Immediately Joseph's coffin began to move and Moses took it and went his way. This is to teach you that with what measure a man metes it is measured unto him. Miriam waited for her brother a while, as it is said: "And his sister stood afar off" (Ex. 2.4). And in the wilderness God caused the ark, the Shekinah, the priests, all Israel and the seven clouds of glory to wait for her, as it is said: "And the people journeyed not till Miriam was brought in again" (Num. 12.15). Joseph, than whom none of his brothers was greater, acted meritoriously in burying his father, as it is said: "And Joseph went up to bury his father . . . and there went up with him," etc. (Gen. 50.7–9). Whom can we find greater and more honored than Joseph with whom no less a person than Moses busied himself. Moses, than whom no one in Israel was greater, acted meritoriously in busying himself with the bones of Joseph, as it is said: "And Moses took the bones of Joseph with him." Whom can we find greater and more honored than Moses, who was attended to by God Himself, as it is said, "And He buried him in the valley" (Deut. 34.6). And, what is more, with Jacob there went up the servants of Pharaoh and the elders of his house, while with Joseph there went up the ark, the Shekinah, the priests, the Levites, all Israel and the seven clouds of glory.

Furthermore, the coffin of Joseph went alongside of the ark of the Eternal. And the nations would say to the Israelites: What are these two chests? And the Israelites would say to them: The one is the ark of the Eternal, and the other is a coffin with a body in it. The nations then would say: What is the importance of this coffin that it should go alongside of the ark of the Eternal? And the Israelites would say to them: The one lying in this coffin has fulfilled that which is written on what lies in that ark. On the tablets lying in this ark is written: "I am the Lord thy God" (Ex. 20.2), and of Joseph it is written: "For, am I in the place of God?" (Gen. 50.19). On the tablets in this ark is written: "Thou shalt have no other gods before Me" (Ex.20.3), and of Joseph it is written: "For I fear God" (Gen. 42.18). It is written: "Thou shalt not take the name of the Lord thy God in vain" (Ex. 20.7), and of Joseph it is written: "As Pharaoh liveth" (Gen. 42.15)...

